

Senai ve Ticaret

Emin Reşah

2011-02-09 10:05:55

Bal her zaman sirkeden çok talep görür, öyle başlayalım.

Eğer Allah bana *falanca kulumu ne yapayım?* diye sorsa, hiç düşünmeden *cennetine al* derim. Çünkü insan zayıftır, sapıtması kolay, nefsinden, çevresinden, dünyadan, şeytandan gelen ayartıcısı çoktur. Gerçekte pek zavallı bir yaratıktır ve onun yaptığı sonlu yanlışlar ne kadar büyük olursa olsun, sadece bu küçük ve zelil *dünya kadar büyük olabilecek* yanlışların Allah'ın rahmeti karşısında hükmü yoktur. Dahası Allah'ın cenneti geniştir ve birimiz gidince diğerini almayacak değildir. Belki benim de *şansım* bu sayede yükselir.

Yine de, *falancayı ne yapayım?* diye bana sorulacağını sanmıyorum. O sebepten bana *pek güvenmeyin*.

Bu yazı herkesin bildiği (benim bile bildiğim) *müteveffâ* hakkında değil. Velâkin yukarıdaki soru onun için sorulsa, aynı cevabı onun için de verebilirim. Sırf bir insanın iyiliğinin ve kötülüğünün hesabını yapmaya kalkışmamak için bile, düşünün, bir insanın hayatı boyunca yaşadığı her anı, her sözü, her fiili değerlendirmeye alıp böyle bir kararı vermenin güçlüğü bile, sadece merhamet genişliğinden değil, sırf üşengeçlikten bile, *cennete gönderiverin* dememe yeter.

Mevzu o değil.

Mevzu hakkında konuşanlar da değil. Neticede o konuşanlar da zayıf insan kategorisine dahil. Ne yapsın adam, *ticaretini* dedikodudan yapıyorsa ne yapsın?

Mevzu, bu ikisi de değil. Mevzu, on dört asırlık bir gelenek olarak İslâm'ın bu *fars* içindeki rolü.

Bu ülkede garip bir dini anlayış var. Yukarıdakini *Müslüman olmaya çalışan* biri olarak söylüyorum. Yani benim ateistin de, günahkârın da, bu konularda herhangi bir fikri olmayanın da *benimle aynı safta* Allah'ın rahmetine kavuşmasına bir itirazım yok. Şahsen kendimi kurtarırsam, başka *kimlerin de* kurtulduğuyla ilgilenmiyorum. Allah'ın rahmetinin şu an müşterisini memnun etmekte olan fahişeyi, Müslümanların inançlarıyla nasıl dalga geçebileceğinin hesabını yapan kâfiri, kurbanlarının kanını içen katili *de* kapsamış olması, rahmetin *ucuzlaması* demek değil benim için. Neticede *teslim olmuş* insanın, rabbinin kimi kimden üstün tuttuğunun hesabını rabbine bırakması beklenir.

Bu hesabı yapmanın Azâzil'i Şeytan yaptığını hatırlamak da zor değil.

Velâkin, yeryüzündeki Müslümanların Allah'ın işini Allah'a bıraktıktan sonra yapmaları gereken işler var. Neticede, belki bunları yapsak da yapmasak da Allah bize rahmet eder, bilemiyoruz. Yine de Müslüman olmanın getirdiği bir kimlik, bir emanet, bir vazife var. Şahsen bugünkü Müslümanların hâline bakıp, *ben Müslüman değilim* demenin de mâkul bir yol olduğunu düşünmüyor değilim. Yine de yazının bundan sonrası, hani, nasıl derler, bu emanetin sahibi, bu yolun bekçisi insanlara yönelik. Senai Demirci de onlardan biri, konu üzerine yazısıyla benim bu çiziktirmelerime ilham oldu.

Zamanımızda iyi bir insan olmak için Müslüman olma şartı yoktur. Ancak her iyi insanın da Müslüman olma, Müslümanlaştırılma, bilhassa öldükten sonra Müslüman edilme şartı yoktur. Müslümanlık eğer sadece lâlettâyin bir *yaratıcı güce* inanıp, arada sırada ondan bir şeyler istemek olsaydı, belki, buna uyan çok insan var. Ama hayır, biz ne bu dini getiren peygamberin uygulamasında ne onun kitabında *bir tanrıya inanın da neye inanırsanız inanın* tarzı bir yaklaşım görmüyoruz.

Bilakis, Allah'ın Resulü, ümmetinin aynı *yaratıcı güce* inanan diğer dinlerden bile ayrılmasını, onlara benzememesini şart koşuyor. Allah'ın kitabı, kâfir ve münafıklara lanet ediyor ve geçmişte söyledikleri için canını vermekte beis görmeyen Müslümanlar, bu konularda pek de *hoşgörülü* değiller. Çünkü, her ne kadar tüm bu yaratılış meselesinin ardındaki hakikate vakıf değilseniz de, kendi vazifemizi, rolümüzü hakkıyla oynamakla mükellefiz.

O rol nedir? O rol doğruya doğru, eğriye eğri demek ve insanları kötülükten ve *fena hâllerden* iyiliğe çevirmeye çalışmaktır. Ancak bunu elimizdeki kriterleri esneterek, hayatı boyunca İslâm'ı ve onun değerlerini ciddiye almamış insanları *İslâm adına* takdis ederek, ve *zamanın tahribinden nasiplenmiş* insan evlatlarının sorumluluğunu silip atarak yapamayız. Dedik ya, burada önemli olan, ahirette kimin nereye gittiğinden çok, bu *mukaddes emaneti* kimin nasıl taşıdığı.

Açık ifade etmek gerekirse, bugün, Müslüman olduğuna dair bir gayret içinde olmayan kimseyi *Müslümanlaştırmanın*, ne o insana ne Müslümanlara ne İslâm'a faydası olduğunu düşünüyorum. Kişinin imanı kendiyle rabbi arasında olabilir, gizli olabilir, biz bilmiyor olabiliriz. Ancak mesele, bilgisi, görgüsü, anlayışı *fâni* insanlar olarak bir karar vermek, Allah'ın emanetini *fâni* insanlar olarak taşımak, *fâni* insanlar olarak *fâni* insanlara devretmektir. Allah bizden kendi yerine karar vermemizi değil, ama kendi kararımızı hakkıyla vermemizi bekliyor.

O kararı da, açıkçası *şahsım adına* böyle, zâhire bakarak veriyorum. Hayatı boyunca İslâm'a dair herhangi bir fikri olmamış, bilakis onu gerilik olarak, ayak bağı olarak, utanılacak bir şey olarak görmüş, neticede yedinci yüzyılda Arap emleketlerinden bir yerde *zuhur etmiş* peygamberin söylediklerini, dünyanın herhangi bir yerindeki herhangi bir insanın söylediklerinden daha fazla ciddiye almayacak insanları, öldükten sonra, önüne köpeği getirsen ekmek parası için cenaze namazını kılacak *imamların şanı için* Müslüman etmek, insanlara şirin gözükmek için o emaneti satmaktır.

Bir de şu tarafı var, hayatı boyunca kendini Müslüman görmemiş bir insana, Müslüman cenaze töreni yapmak her şeyden önce ölene saygısızlık değil midir? İnanmadığı, ciddiye almadığı bir dinin üstünde kargacık burgacık yazıların olduğu kirlenmiş yeşil örtüsüne sarılmış bir tabuttan daha iyisini haketmiyor mu ölümler? Bir Müslüman, Hristiyan âdetlerine göre gömülmek ister mi? O hâlde neden Müslüman olmayanları zorla Müslüman yapıp, sonra sanki İslâm'ın kurallarına çok bağlılarmış gibi dedikodularını yapıyoruz? Durduk yere günah değil mi? *İnandığı şekilde yaşadı, inandığı şekilde öldü, bizim derdimiz değil* demek bu kadar mı zor?

Açıkçası İslâm tarihi bundan çok daha müphem konular üzerinde birbirlerini tekfir eden insanlarla dolu. Misal Kur'an'ın yaratılmış olup olmadığı konusu, ki ne burada konuştuğumuz kadar bariz bir konudur ne de bu kadar nakli örnek bulabileceğiniz bir konudur ama birileri bu işleri *gereğinden fazla* ciddiye almış, ve bu sebepten eziyet görmüş ve cefa çekmiş. Bugünse, bazı Müslümanların tek derdi insanlara şirin gözükmek, “bak böyle iyi Müslümanlar da var” dedirtmek ve bu sayede birilerinin *imanını* kurtarmaya çalışmak.

Bu son kısım gerçekten garip, Demirci'nin yazısını okuyunca düşündüm, bu yazı kimin için yazılmış diye. Müteveffâ için yazılmadığı kesin, ona artık bir faydası olmaz, onun hakkında yazanlar için yazılmadığı da kesin, Hıncal'ın etkileneceği de bir yazı değil, ancak tribünlere yarayan, kendini müteveffâyâ fazla kaptırmış, ama ölümün soğuk yüzüyle aniden karşılaşırken ölüsüne bir cennet aramak zorunda kalanlar için yazılmış gibi duruyor, biraz da benim gibi *fânî* aklıyla konu üzerinde ahkâm kesenler... Eh, evet, müteveffâyı en iyi Allah bilir, ancak Hıncal'ı da, Senai'yi de, Emin'i de en iyi Allah bilir. Burada bir sürpriz yok, sürpriz bu bilinemezliği insanların aradığı *kurtuluşa* çevirme mahâreti...

Diyecek ki biri, *mensubu olduğunuz bilimsellik ve rasyonellik dinine göre müteveffânın ömrü sona ermiş, toprakta çürümeye terkedilmiştir, müteveffâ ölümünden sonra hayat gibi saçmalıklara inanmazdı, ol sebepten bir cennet bulup da onu sığdırmak hatırasına saygısızlık olur*. Ama tabii ki, bu yürek, bu netlikte konuşacak yürek yok memlekette. Onun yerine, ölmüşün üzerinden nasıl bir ticaret yürütürüz, nasıl olur da kendimizi daha şirin gösterir, *suya hasret çöl gibi imana hasret kalplere* nasıl ulaştırır, bunun derdinde insanlar.

Ne için? İstikrar bozulmasın, düzen biraz daha devam etsin, insanlar adları ateistken kötülük işlemek yerine, Müslümanken kötülük işlesin, iki yüzlülük biraz daha artsın, İslâm biraz daha kişiliksizleşsin, insanlara *doğru ol* demek biraz daha zorlaşsın, *benim kalbimi Allah biliyor* demek her haltı karıştırmak için bahane olsun, falan filan...

Din söz konusu olduğunda bütün yolların hedefi, insanları kötülükten uzak tutmaktır ve evet, ölünün arkasından konuşmak kötülüktür. Demirci'nin yazısı hitap ettiği kişilerdeki bu kötülüğü engellemeye çalışıyor. Yine de bunu öyle bir şekilde yapıyor ki, insanı aptallaştıran, donuklaştıran o üslûp sadece ölümler hakkında değil, yaşayanlar hakkında da konuşmayı engelliyor.

“Günahkârın günahının lâfını etmek, günahkârın günahından daha ağır bir gü-

nahtır.” diyor meselâ, Allah’ın kitabıyla dalga geçer gibi. Evet, belki maksat ölmüş kişinin günahı, ancak ifade öyle ki hiçbir insana *günahkâr* diyemezsiniz bundan sonra...

“Ölü, kim olursa olsun, muhteremdir, saygıyı hak eder” derken, ölünün tüm yaptıklarını takdis ediyor. “Sınanmadınız, bilemezsiniz belki siz de işlersiniz” derken insanlara “günahkâra dokunmayın” diyor.

Hayır, İslâm’da işler “günahkâra dokunmayın”la değil, “günah işleyene dokunun, siz işlerseniz birileri de size dokunsun”la yürür. Burada, İsa Mesih’in “ilk taşı günahsız olan atsın” demesinden, dinlerinden ahkâma dair tüm dini kuralları sıyrıp atan Hristiyanları görüyorum ben, “kötülüğü gücünüz yeterse el ile, yetmezse dil ile düzeltin” diyen peygamberi değil.

“Allah’ın hatırına susmak, Allah’ı hatırlamanın en samimi işaretidir.” derken, aslında, gıybetten değil, tüm dini literatürden bahsediyor gibi. Eğer biz bu arkadaşların *Allah hatırına* güçlülere, yani Birleşik Devletler’e, T.C.’nin sahiplerine, Müslümanları putların önünde dikenlere, Müslümanlara dininden dolayı eziyet edenlere karşı konuştuklarını görseydik onları bu konuda daha samimi bulurduk. Ama verdikleri akıllar, nedense Müslümanın *modern hayata uyumsuz* taraflarını tıraşlamak için oluyor. Hem bu sayede kâfire şirin görünürsek onlar da belki Müslüman olur...

Tabii, onlar da bu yazıdan akan vıcık vıcık kokuyu hiç almamış, buradaki *omurgasızlık tebliğini* hiç anlamamıştır. Zaten onlar da Senai’nin böyle bir hoşgörüsünü bekliyordu kesin. Yüce dinimiz İslâm’ın ne müthiş insanlar yetiştirdiğini görüp, gözyaşları içinde ihtidâ etmişlerdir.

Bahsettiği barlarda geceleyen biri olsam, bu yazı benim içimi Uluç’unkinden daha çok acıttı. Garip bir ticaret kokusu, garip bir tribünlere oynama, ölünün üstünden edebiyat parçalama... Ne olacak, kime şirinlik yapıyorsun?

Zamanımızda, herkesin dini kendine olduğuna göre, ben de şöyle diyorum: Allah’a, Resulüne ve ahiret gününe inandığını ibadetinden, hâlimden, tavrından ve sözünden açıkça bilmediğim hiç kimseyi *Müslüman* olarak kabul etmeyeceğim. Allah, Müslüman olmayan için dua edilmesini yasakladığından onlar için dua etmeyeceğim ve onların cenazelerini cenazem olarak görmeyeceğim, namazlarını kılmayacağım ve yaptıklarını Müslüman işi addetmeyecek, söylediklerini Müslümandan sâdır olmuş olarak dinlemeyeceğim. Eğer bu beni kâfir yapıyorsa, evet, açıkça söylerim ki, onlar Müslümansa, ben değilim.

Bunu yapamayacak omurgasız adamları da din konusunda ciddiye almayacağım. Onlar kendilerine tevdi edilmiş emaneti, insanların, çağın, çeşitli menfaatlerin gönüllerine daha güzel gelmesinden dolayı doğru şekilde taşıyamıyorlar. Ben daha doğru taşıdığımdan değil, onları örnek almanın beni daha doğru yapmayacağından, artık onları, din anlayışlarını, din adına yaptıkları konuşmaları ciddiye almayacağım. Kendilerine uydurdukları hayali misyonlarının Allah’ın *planında* ne yeri olduğunu bilmiyorum. Ancak biliyorum ki, Allah omurgasızlığı emretseydi, önce Resulüne emreder ve onu eziyet çekmekten korurdu.

Ŗu da bir zamandır nereye yazsam diye dŖŖŖndŖgŖm vasiyetimdir: ŖldŖkten sonra namazımı, para karŖılıęı namaz kıldırın birine kıldırınmayın. Hiç kılınmasa bile herhangi bir cesedin namazını kılabilcek adamın kıldırmasından yeğdir. Tabutuma o kirlenmiŖ yeŖil kumaŖı Ŗrtmeyin, beyaz bir arŖaf bulup sarın, yoksa çıplak kalsın. Mezar taşıma da sadece asli harfleriyle ilk ismini yazsınlar. Ne tarih ne baŖka bir sŖs...